İnkâr Eden Sanık ve Haksız Tahrik

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay Ceza Genel Kurulu	01.07.2026	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2026/164	2026/445	TCK 29, TCK 61, TCK 106/2, TCK 86, CMK 34, CMK 230, CMK 308

ÖZET

Suçu kabul etmeyen sanık hakkında haksız tahrik indiriminin yalnızca inkâr gerekçesiyle uygulanmaması hukuka aykırıdır; kısa kararla gerekçe çelişmemeli, temel ceza olaya özgü gerekçelendirilmelidir. Onama kaldırıldı, hükümler bozuldu.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/inkar-eden-saniga-haksiz-tahrik-tck-29-cgk-2026-445/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Ceza Genel Kurulu 2026/164 E. , 2026/445 K.

"İçtihat Metni"

KARARI VEREN

YARGITAY DAİRESİ : 6. Ceza Dairesi

MAHKEMESİ :Asliye Ceza

SAYISI : 66-558

I. HUKUKÎ SÜREÇ

Sanığın tehdit ve kasten yaralama suçlarından 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 223/2-e maddesi uyarınca beraatine ilişkin Antalya 9. Asliye Ceza Mahkemesince kurulan 13.11.2015 tarihli ve 501-752 sayılı hükümlerin, Cumhuriyet savcısı tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 8. Ceza Dairesince 14.12.2021 tarih ve 14638-22803 sayı ile; "Soruşturma aşamasında dinlenen ve olayda doğrudan görgüsü olduğu anlaşılan tanıkların kovuşturma aşamasında usulüne uygun olarak çağırılıp dinlenilmemesi, olaydan sonra alınan doktor raporları, kolluk görevlilerince düzenlenen olay ve görgü tespit tutanağının içeriği, düzenlenen ekspertiz raporu ve tüm delillerin denetime olanak verecek şekilde değerlendirilip tartışılmaması, müşteki sanıkların

soruşturma ve kovuşturma aşamasında verdikleri ifadelerdeki çelişki, hangi beyan veya rapora ne surette itibar edilip edilmediğinin her bir suç için ayrı ayrı tartışılmaması, soruşturma aşamasında tefrik edilen kimliği tespit edilemeyen şahıslarla ilgili dosyanın celbi yapılmadan, incelenip duruşma tutanağına geçirilmeden, şayet başka bir dava açılmış ise birleştirme hususu değerlendirilmeden eksik araştırma ile yazılı şekilde beraat hükmü kurulması," isabetsizliğinden bozulmasına karar verilmiştir.

Bozmaya uyan Antalya 9. Asliye Ceza Mahkemesince 10.07.2023 tarih ve 66-558 sayı ile; sanığın, tehdit suçundan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 106/2-a-c ve 43/1. maddeleri uyarınca 3 yıl 9 ay hapis cezası; kasten yaralama suçundan TCK'nın 86/1 ve 86/3-e maddeleri uyarınca 3 yıl hapis cezasıyla cezalandırılmasına, her iki suç yönünden de TCK'nın 53. maddesi uyarınca hak yoksunluğuna; bu hükümlerin de sanık müdafii tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 6. Ceza Dairesince 24.03.2025 tarih ve 20621-3389 sayı ile onanmasına karar verilmiştir.

II. İTİRAZ SEBEPLERİ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 31.12.2026 tarih ve 132077 sayı ile; "...Somut olayda, sanık ... hakkında silahla havaya ateş etmek suretiyle tehdit suçundan iddianamede anlatım konusu yapılarak sevke konu edilen bir eylem bulunmamaktadır. Havaya ateş etme eylemi ile ilgili olarak kimlik tespiti yapılamayan şüpheliler hakkında Korku, Kaygı veya Panik Yaratabilecek Tarzda Silahla Ateş Etme suçundan tefrik kararı verilmiş ve ayrı bir soruşturma yürütülmektedir. İddianamede tehdit ve yaralama suçuna ilişkin anlatım, '...'in bağırmaya başladığı ve elinde sallama tabir edilen bir bıçak olduğu halde 'bu dükkandan kimse sağ çıkmayacak' şeklinde ... ve...'i tehdit ettiği, ayrıca sopa ile ...'ın bacaklarına vurmak sureti ile hayati tehlike geçirmeyecek basit tıbbi müdahale ile giderilemeyecek şekilde yaraladığı,' şeklinde olup, mahkemenin kabulünde de havaya ateş etme suretiyle tehdit suçunun oluştuğuna dair bir gerekçeye yer verilmemiştir.

Dolayısıyla, sanığın mağdurlara yönelik hangi sözlerinin tehdit olarak kabul edildiği denetime olanak verecek şekilde kararda gösterilip tartışılmadan yetersiz gerekçeyle hüküm kurulması nedenine dayalı tebliğnamedeki bozma görüşü, sanık hakkında açılan kamu davasının kapsamına göre isabetlidir. Yüksek Daire ilamında, silahla havaya ateş etme şeklinde eylemin gerçekleştiği kabul edilerek tebliğnamede yer verilen görüşe iştirak edilmediğinin belirtilmesinin, CMK'nın 170. maddesi hükmü de nazara alındığında, hukuka aykırı olduğu değerlendirmeye konu edilmiştir.

Bu nedenlerle, mahkemece, iddianame ile açılan kamu davasının sınırları gözetilerek tehdit suçunda TCK'nın 43. maddesi uyarınca zincirleme suç hükümlerinin tatbikinde yasal ve yeterli bir gerekçe oluşturulup hüküm kurulması gerekirken, genel bir kabul ile yazılı biçimde karar verilmesi hukuka aykırılık oluşturmaktadır.

2. Sanık hakkında kasten yaralama ve tehdit suçlarından kurulan hükümlerin esasını oluşturan kısa kararda; sanığın atılı suçu kabul etmediği gözetilerek sanık hakkında TCK'nun 29. maddesinin uygulanmasına yer olmadığına karar verildiği hâlde hükmün gerekçesinde mağdur ...'ın mağdur sanık ...'e yönelik haksız bir eylemi bulunmadığından sanık hakkında TCK'nun 29. maddesinin uygulanmasına yer olmadığına karar verildiği belirtilmiştir.

Burada öncelikle değerlendirilmesi gereken husus, suça kabul etmeyen sanık hakkında haksız tahrik hükmünün uygulanamayacağına ilişkin mahkeme kabulüdür. Suçu inkar hakkı olan, aynı zamanda susma ve yalan söyleme hakkı bulunan sanık hakkında, suçu inkar nedenine dayalı olarak tahrik hükmünün uygulanmamasının yasal bir dayanağı bulunmamaktadır. Nitekim, suçu inkar eden sanık hakkında sadece bu gerekçe ile takdiri indirim (TCK m. 62) uygulanmaması yerleşik Yargıtay uygulamasında bozmaya konu edilmektedir. Haksız tahrik bakımından da bu hususun geçerli olacağı kabul edilmelidir. Zira haksız tahrik maddi vakıanın kabulüne ilişkin bir konudur. Sanığın talebine bağlı olamayacağı gibi, suçu inkar halinde sanık hakkında uygulamama gerekçesine de konu edilemez.

...Somut olayda, iddianamede olay tarihinde sanık ...'in iş yerinde olan ...'a 'kardeşiniz özür dilesin bu iş kapansın gidelim' dediği, bunun üzerine ... ile ... ve... arasında tartışma çıktığı, ... ve ...'ın ...'e 'biz kimseden özür dilemeyiz, siktirin gidin buradan, akacak kan başta durmaz' şeklinde sözlerle hakaret ve tehdit ettikleri belirtilmiştir. Sanığın özür ile olayın kapanacağına ilişkin beyanı aslında olayın büyümemesine ilişkin bir irade beyanıdır. Bu sözlerin söylendiği mahkemenin de kabulündedir. Ancak, ... ve... hakkında açılan davada hakaret suçu yönünden şikâyet yokluğu nedeniyle düşme; tehdit suçu yönünden ise söylendiği kabul edilen bu sözlerin suç kastı ile söylenmemesi nedeniyle beraat kararı verilmiştir.

Dolayısıyla, mahkemenin de kabulünde olan bu sözlerin haksız tahrik oluşturacağı ve daha sonra meydana gelen ve mahkûmiyet ile sonuçlanan hükümler yönünden sanık hakkında asgari düzeyde bir haksız tahrik indirimine konu edilmesi uygun olacaktır.

Kaldı ki, hükmün gerekçesinde mağdur ...'ın ...'e yönelik haksız bir eylemi bulunmadığından sanık hakkında TCK'nun 29. maddesinin uygulanmasına yer olmadığına karar verildiği belirtildiği hâlde, hükmün esasını oluşturan kısa kararda sadece sanığın atılı suçu kabul etmediği gözetilerek haksız tahrik hükmünün uygulanmadığının belirtilmesi de gerekçe ile hüküm fıkrası arasında çelişkiye neden olmuştur.

Tüm bu açıklamalar karşısında, sanık hakkında her iki suçtan kurulan hükümde haksız tahrik hükmü uygulama koşulları oluştuğu hâlde, aynı zamanda hüküm ile gerekçe arasında çelişkiye neden olarak yazılı biçimde hüküm kurulmasının hukuka aykırı olduğu değerlendirilmiştir.

3. Uyuşmazlık konusu bir diğer husus, kasten yaralama suçunda temel cezanın bireyselleştirilmesine ilişkindir.

...Herhangi bir suç nedeniyle alt ve üst sınırlar arasında bir ceza belirlenmesi gerektiğinde, kural olarak göz önünde bulundurulması gereken ölçüt, TCK'nın 61. maddenin 1. fıkrasındaki düzenlemedir. Fıkrada yer verilen genel nitelikli bu ölçütler her suça uymayabileceğinden, her suç için tüm ölçütlerin değil sadece ilgili kısımların nazara alınması gerekir. Öte yandan, TCK'nın 'Adalet ve kanun önünde eşitlik ilkesi' başlıklı 3. maddesi uyarınca işlenen fiil ile hükmolunan ceza ve güvenlik tedbirleri arasında orantı bulunması, böylelikle suç işlenmesiyle bozulan toplum düzeninde adaletin sağlanması için suç işleyen kimseye uygulanacak yaptırımın haklı ve ölçülü olması gerektiği de göz önünde bulundurulacaktır.

Somut olayda, ilk derece mahkemesince sanık hakkında TCK'nın 61. maddesi uyarınca suçun işleniş biçimi, meydana gelen zarar, suçun konusunun önem ve değeri ile failin güttüğü amaç gözetilerek, eylemine uyan TCK'nın 86/1. maddesi gereğince takdiren alt sınırdan uzaklaşılarak 2 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir. Kardeşinin dövülmesi nedeniyle mağdurun iş yerine giderek uzlaşma ile olayı kapatmak istediği anlaşılan sanık ...'in, ... ve...'in hakaret ve tehdit teşkil eden sözleri sonrasında yeniden iş yerine gelerek suça konu eylemi gerçekleştirdiği anlaşılmaktadır. Mağdura karşı birden fazla kişi tarafından gerçekleştirilen bir yaralama eylemi bulunmamaktadır. Suçun işleniş biçimi ile failin güttüğü amaç, suçun konusunun önem ve değeri maddede yer alan ölçütler itibarıyla sanık aleyhine yorumlanacak nitelikte değildir. Sopa ile ...'ın bacaklarına vurmak sureti ile hayati tehlike geçirmeyecek ve basit tıbbi müdahale ile giderilemeyecek şekilde yaralamaktan ibaret kanıtlanan eylemde, eylemin gerçekleşmesine neden olan önceki süreçte nazara alındığında alt sınırın üzerinde ceza tayin edilmesini gerektirir koşulların bulunmadığı," görüşüyle itiraz yoluna başvurmuştur.

CMK'nın 308. maddesi uyarınca inceleme yapan Yargıtay 6. Ceza Dairesince 09.02.2026 tarih ve 4-1188 sayı ile itiraz nedenlerinin yerinde görülmediğinden bahisle Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

III. UYUŞMAZLIĞIN KAPSAMI VE KONUSU

İtirazın kapsamına göre inceleme sanık hakkında kasten yaralama ve tehdit suçlarından kurulan mahkûmiyet hükümleriyle sınırlı olarak yapılmıştır.

Özel Daire ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlıklar;

1- Sanık hakkında tehdit suçundan kurulan mahkûmiyet hükmünün yasal ve yeterli gerekçe içerip içermediğinin,

2- Bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasını gerektiren kasten yaralama suçundan sanık hakkında temel cezanın iki yıl olarak tayin edilme gerekçesinin isabetli olup olmadığının,

3- Haksız tahrik hükmünün uygulanma şartlarının oluşmadığına yönelik gerekçenin yasal ve yeterli olup olmadığının, yeterli olduğunun kabulü hâlinde ise haksız tahrik hükmünün uygulanma koşullarının bulunup bulunmadığının,

Belirlenmesine ilişkindir.

IV. OLAY VE OLGULAR

Mağdur ...'in bir süredir arkadaşlık ettiği ...isimli kadının aynı dönemde sanığın kardeşi ... ile de duygusal ilişki yaşaması nedeniyle mağdur ... ile hakkında ek takipsizlik kararı verilen ... arasında husumet oluştuğu, olay tarihinden bir gün önce 09.11.2014 tarihinde ...'ın ...ile birlikte bulunduğu sırada mağdur ...'in yanlarına gelmesi üzerine aralarında kavga çıktığı, bu olay nedeniyle yürütülen soruşturma sonucunda... hakkında kamu davası açıldığı, kardeşi ...'ın mağdur ... tarafından darbedildiğini öğrenen sanığın, olay günü bu konuyu konuşmak amacıyla mağdur ...'in amcasının

oğlu olan mağdur ...'ın işlettiği ve...'in de zaman zaman bulunduğu iş yerine tanık ... ile birlikte giderek... ile görüşmek istediğini söylediği, burada ...'a "Kardeşiniz özür dilesin, bu iş kapansın gidelim." dediği, bunun üzerine sanık ile mağdurlar arasında tartışma çıktığı, mağdurların sanığa "Biz kimseden özür dilemeyiz, siktirin gidin buradan, akacak kan başta durmaz." şeklindeki sözlerle hakaret ve tehditte bulundukları, aynı gün saat 19.00 sıralarında sanığın, kimliği tespit edilemeyen üç kişiyle birlikte yeniden iş yerine gelerek mağdur ...'e hitaben "Sen benim kardeşimi dövmüşsün, seni götüreceğim." diye bağırdığı ve yanındaki kişilerle birlikte mağdur ...'i dükkândan çıkarmaya çalıştığı, ancak çevrede bulunan kişilerin müdahalesi üzerine olay yerinden ayrıldığı, aynı gün saat 21.00 sıralarında ise sanığın araçla mağdur ...'ın iş yerinin önüne geldiği, araçtan kimlikleri tespit edilemeyen yaklaşık yirmi kişinin ellerinde sopa ve bıçaklarla indiği, sanıkla birlikte iş yerine girdikleri, bu sırada içeride bulunan mağdurlara yönelik olarak sanığın elindeki sallama tabir edilen bıçağı göstererek "Bu dükkândan kimse sağ çıkmayacak." şeklinde tehditte bulunduğu, ayrıca elindeki sopayla mağdur ...'ın bacaklarına vurmak suretiyle mağduru hayati tehlike geçirmeyecek ancak basit tıbbi müdahaleyle giderilemeyecek şekilde yaraladığı, kimlikleri tespit edilemeyen kişiler hakkındaki soruşturmanın tefrik edilerek ayrı bir dosya üzerinden yürütüldüğü iddiasıyla kamu davası açıldığı

Antalya 9. Asliye Ceza Mahkemesinin 10.07.2023 tarihli ve 66-558 sayılı gerekçeli kararında olayın; "Mağdur sanık ... ile mağdur Sanık ...'un kardeşi ... ... arasında husumet bulunduğu, 10.11.2014 tarihinde mağdur sanık ...'in mağdur sanık ...'in kardeşi ... ile arasında kavga olayı meydana geldiği, 10.11.2014 tarihinde mağdur sanık ...'in mağdur sanık ...'i aradığı ve...'i kardeşi ...'ın yanına götürmek istediği, mağdur sanık ...'in ...'i akrabası olan ...'ın ...'da bulunan iş yerine çağırdığı, mağdur sanık ...'in mağdur sanık ...'ın iş yerine geldiği...'e kardeşinin yanına götürmek istediği...'in gitmek istemediği aralarında bu nedenle tartışma yaşandığı, tartışma sırasında mağdur sanık ...'e 'Akacak kan damarda durmaz' şeklide söz söylediği, mağdur sanık ...'in...'i kardeşi ...'ın yanına götüremeden ...'a ait iş yerinden ayrıldığı, aynı gün akşam saat 21.00 sıralarında plakası tespit edilemeyen bir aracın ...'ın iş yerinin önünde durduğu, aracın içinden yüzleri kapalı kalabalık bir grubun ellerinde sopa, bıçak ve silahlarla indikleri ...'ın iş yerine girdikleri, ellerindeki sopa ile iş yerindeki eşyalara zarar verdikleri, silahla ateş ettikleri ve mağdur sanık ... ve...'e bıçak ile vurdukları mağdur sanık ... ve...'i basit tıbbi müdahale ile giderilemeyecek şekilde yaraladıkları, dosya içerisinde yer alan olay yeri inceleme raporu, görgü tespit tutanağı içeriğine göre iş yeri içerisinde eşyalara zarar verildiğinin 7 adet boş kartuş bulunduğu, bu suretle silahla ateş edildiğinin, mağdur sanıklar ... ve...'e ait doktor raporuna göre de mağdur sanıkların bıçakla yaralandıkları... 10.11.2014 günü saat 21.00 sıralarında ellerinde silah, sopa ve bıçak bulunan birden fazla kişi ile gerçekleşen tehdit, mala zarar verme ve kasten yaralama olayının mağdur sanık ...'in iştiraki/azmettirmesi sonucu gerçekleştiği yönünde mahkememizde vicdani kanaat oluştuğu..." şeklinde kabul edilmesinden sonra kasten yaralama suçundan alt sınırdan uzaklaşılarak 2 yıl hapis cezası tayin edilmesi ve haksız tahrik hükmünün uygulanmama gerekçesinin; "Sanıktaki suç kastının yoğunluğu, olaydaki kişi sayısı ve kullanılan silahlar (sopa, bıçak ve ateşli silah) dikkate alınarak takdiren alt sınırdan uzaklaşılarak sanığın cezalandırılmasına, mağdur ...'ın mağdur sanık ...'e yönelik haksız bir eylemi bulunmadığından sanık hakkında TCK'nın 29. maddesinin uygulanmasına yer olmadığı," şeklinde yazıldığı,

Kararın hüküm kısmında kasten yaralama suçundan alt sınırdan uzaklaşma gerekçesinin suçun işleniş biçimi, meydana gelen zarar, suçun konusunun önem ve değeri ile failin güttüğü amaç, her iki suç yönünden de haksız tahrik hükmünün uygulanmama gerekçesinin ise sanığın isnat edilen suçu kabul etmemesi olarak gösterildiği,

Anlaşılmaktadır.

Mağdur ... mahkemede; sanığın iş yerine gelerek özür dilediği takdirde bu işin kapanacağını söylediğini, kendisinin de ...'ın bulunduğu yere gelmesi hâlinde özür dileyeceğini bildirdiğini, bunun üzerine sanığın iş yerinden ayrıldığını, bu sırada kendisinin ve diğer mağdurun kimseye küfür veya tehdit etmediğini,

Bozma sonrası; olay günü sanıkla gitmeyi kabul etmemesi üzerine sanığın küfür ve tehdit ettiğini, sanık kendilerini tehdit ettiği için mağdur ...'ın da buna karşılık "Akacak kan başta durmaz." şeklinde söz söylediğini,

Mağdur ... savcılıkta; kendilerinin sanığa yönelik tehdit veya hakaret eyleminde bulunmadıklarını,

Bozma sonrası; olay günü sanık, mağdur ...'i götürmek istediğinde götüremeyeceği belirtip "Akacaksa kanımız başta durmaz akar!" şeklinde bir söz söylediğini, kendilerinin sanığı, sanığın da kendilerini tehdit etmediğini,

Tanık ... kollukta; olay günü sanık ile tam adresini bilmediği bir iş yerine gittiklerini, iş yerinde bulunan kişinin sanığa kendisiyle görüşmesini söylediğini, sanığın ise mağdur ...'in de gelmesini ve konuşmalarını duymasını istediğini, bu kişinin "Kardeşim bir hata yapmış, sarhoşmuş, suçlu, biz onun kulağını çekeriz, biz cezası ne ise veririz." dediğini, sanığın da "Abimden özür dilesin." diye karşılık verdiğini, bu konuşmalar sırasında mağdur ...'in de iş yerinde olduğunu, bu şahısların sanığa "Biz kimseden özür dilemeyiz, akacak kan damarda durmaz, siktirin gidin iş yerimden!" diyerek kendilerini iş yerinden kovduklarını,

Bozma sonrası; olay günü amaçlarının tarafları barıştırmak olduğunu, herhangi bir tehdit veya hakaret sözü geçmediğini, sorulduğunda da; olayın üzerinden çok uzun zaman geçtiğini ve okunan sözlerin söylenip söylenmediğini hatırlamadığını ancak kolluktaki beyanının doğru olduğunu,

İfade etmişlerdir.

Sanık mahkemede; olay günü mağdur ... ile görüşmeye gittiğini ve adı geçene özür dilemesi gerektiğini söylediğini, iş yerinden çıkarken arkasından birisinin "Biz özür dilemeyiz, akacak kan başta durmaz." şeklinde beyanda bulunduğunu ancak bunu söyleyenin mağdurlar olmadığını,

Bozma sonrası; ismini hatırlamadığı bir şahısla ağabeyi arasında bir olay yaşandığını, bunun üzerine arayı bulmak için olay tarihinde bir lokantaya gittiğini ve özür dilenip barışılması şeklinde söylemlerde bulunduğunu, ancak kendisine "Biz burdan kimseyi salmayız, akacak kan damarda durmaz." şeklinde sözler söylendiğini, daha sonra buradan ayrıldığını,

Savunmuştur.

V. GEREKÇE

1- Sanık hakkında tehdit suçundan kurulan mahkûmiyet hükmünün yasal ve yeterli gerekçe içerip içermediği;

A. Uyuşmazlık Konusuna İlişkin Açıklamalar

Yüksek Ceza Genel Kurulunun 07.10.2003 tarihli ve 223-2 39... .02.2004 tarihli ve 23-38 sayılı kararlarında da açıklandığı üzere;

Karar; sorun, gerekçe ve sonuç bölümlerinden oluşur. Sorun bölümünde, somut olay ile suçun işlenmesindeki özellikler ve suçun ne şekilde işlendiği açıklanmalı, gerekçe kısmında mevcut deliller irdelenmeli, delillerle sonuç arasındaki bağ, diğer bir söylemle neden bu sonuca varıldığı anlatılmalı ve hukuki nitelendirme yer almalıdır. Sonuç, hüküm kısmında ise CMK'nın 34... . maddeleri uyarınca, verilen kararın ne olduğu, uygulanan yasa maddeleri, hükmolunan ceza miktarı, yasa yollarına başvurmanın mümkün olup olmadığı duraksamaya yer vermeyecek biçimde açıkça gösterilmelidir.

Gerekçe/esbabı mucibe; tarafların esasa müessir iddia, savunma ve taleplerinin dinlendiğini, hangisinin hangi nedenle makbul addedilip üstün tutulduğunu, hangi beyan ya da delilin niçin kabul edilmediğini (İHAM Kuznetsov/Rusya, B. No: 184/02, 11/4/2007, §§ 84, 85, Boldea/Romanya, B. No: 19997/02, 15/2/2007, § 30; Hiro Balani/İspanya, B. No: 18064/91, 9/12/1994, § 27.), bu cümleden olarak; maddi vakıanın kabulüne hangi delillere dayanılarak ulaşıldığını açıklamalıdır. Karar mahkûmiyete ilişkin ise; eylemin hangi suçu oluşturduğuna dair hukuki değerlendirmeler ile cezanın belirlenmesi ve kişiselleştirilmesine ilişkin kriterlerin, somut olaya özgü hangi olgusal temellere göre belirlendiğini gösterilmelidir.

Yargılama faaliyeti sonucunda ortaya çıkan vicdani kanaatin oluşum sürecinin in'ikâsı olan gerekçe; akla, bilime, hukuka ve dosya kapsamına uygun, tarafların ve kamuoyunun ikna ve güveni ile kanun yolu mahkemelerinin denetimine elverişli yeterlilikte (Hadjianastassiou/Yunanistan, B. No: 12945/87, 16/12/1992, § 33.) olduğunu açıkça ortaya koymalı, gerek kendi içinde gerekse hüküm fıkrası ile çelişki oluşturacak ifade ve unsurlar barındırmamalıdır.

Nihayet bir cihette hükmün meşruiyetini tahkim eden hukuki ve edebi bir metin olması itibarıyla insan onuruna, mahkemenin mehabetine, hukuk biliminin gerekleri ile temel kavramların da özgün anlamları ile kullanıldığı Türkçenin belagat ve selasetine yaraşır bir üslupla kaleme alınmalıdır.

Gerekçeli karar hakkı, kişilerin adil bir şekilde yargılanmalarını sağlamayı ve denetlemeyi amaçlamakta, tarafların muhakeme sırasında ileri sürdükleri iddialarının kurallara uygun biçimde incelenip incelenmediğini bilmeleri ve ayrıca demokratik bir toplumda, kendi adlarına verilen yargı kararlarının sebeplerini toplumun öğrenmesinin sağlanması için de gerekli olmaktadır (Sencer Başat ve diğerleri [GK], B. No: 2013/7800, 18/6/2014, §§ 31, 34.).

Hükmün gerekçeyi ihtiva etmemesi, CMK'nın 289/1-9 ve 1412 sayılı CMUK'nın 308/7. maddeleri uyarınca hukuka kesin aykırılık hâllerinden birini oluşturacaktır.

B. Somut Olayda Hukuki Değerlendirme

Sanık hakkında elinde sallama tabir edilen bir bıçak olduğu hâlde "Bu dükkandan kimse sağ çıkmayacak!" şeklinde mağdurları tehdit ettiği iddiası ile açılan kamu davası üzerine yapılan yargılama sonucunda Yerel Mahkemece; "...Akşam saat 21.00 sıralarında plakası tespit edilemeyen bir aracın ...'ın iş yerinin önünde durduğu, aracın içinden yüzleri kapalı kalabalık bir grubun ellerinde sopa, bıçak ve silahlarla indikleri ...'ın iş yerine girdikleri, ellerindeki sopa ile iş yerindeki eşyalara zarar verdikleri, silahla ateş ettikleri ve mağdur sanık ... ve...'e bıçak ile vurdukları... 10.11.2014 günü saat 21.00 sıralarında ellerinde silah, sopa ve bıçak bulunan birden fazla kişi ile gerçekleşen tehdit, mala zarar verme ve kasten yaralama olayının mağdur sanık ...'in iştiraki/azmettirmesi sonucu gerçekleştiği," şeklindeki gerekçe ile tehdit suçundan mahkûmiyet hükmü kurulduğu, sanığın "Bu dükkandan kimse sağ çıkmayacak" şeklinde mağdurları tehdit edip etmediğine yönelik herhangi bir değerlendirme yapılmadığı gibi hangi eylemin tehdit olarak kabul edildiğinin net olarak ortaya konulmadığı, yüzleri kapalı kalabalık bir grubun silahla ateş ederek mağdurları tehdit ettiklerine dair ise iddianamede herhangi bir anlatımın bulunmadığı hususları göz önünde bulundurulduğunda; CMK'nın 230. maddesinde yazılı gerekçede gösterilmesi gereken hususlar çerçevesinde, suça konu maddi olayın kabulü ile sanığın kabul edilen oluş içerisindeki rolü ve eyleminin nitelendirilmesi bakımından hükmün denetime elverişli, yasal ve yeterli bir gerekçe içermediği kabul edilmelidir.

Bu itibarla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının bu uyuşmazlığa ilişkin kısmının kabulüne karar vermek gerekmiştir.

2- Bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasını gerektiren kasten yaralama suçundan sanık hakkında temel cezanın iki yıl olarak tayin edilme gerekçesinin isabetli olup olmadığı;

A. Uyuşmazlık Konusuna İlişkin Açıklamalar

Sanığın sabit kabul edilen kasten yaralama suçu suç tarihi itibariyle TCK'nın 86. maddesinin birinci fıkrasında bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasını gerektirecek şekilde yaptırıma bağlanmıştır.

TCK'nın, "Cezanın Belirlenmesi ve Bireyselleştirilmesi" ana başlıklı üçüncü bölümünün, "Cezanın Belirlenmesi" başlıklı 61. maddesi şöyledir:

"(1) Hâkim, somut olayda;

a) Suçun işleniş biçimini,

b) Suçun işlenmesinde kullanılan araçları,

c) Suçun işlendiği zaman ve yeri,

d) Suçun konusunun önem ve değerini,

e) Meydana gelen zarar veya tehlikenin ağırlığını,

f) Failin kast veya taksire dayalı kusurunun ağırlığını,

g) Failin güttüğü amaç ve saiki,

Göz önünde bulundurarak, işlenen suçun kanuni tanımında öngörülen cezanın alt ve üst sınırı arasında temel cezayı belirler."

"Adalet ve Kanun Önünde Eşitlik İlkesi" başlıklı 3. maddesinin 1. fıkrası ise şu şekildedir:

"Suç işleyen kişi hakkında işlenen fiilin ağırlığıyla orantılı ceza ve güvenlik tedbirine hükmolunur."

3. maddenin gerekçesi şöyledir;

"Suç işlenmesiyle bozulan toplum düzeninde adaletin sağlanması için suç işleyen kimseye uygulanacak ceza hukuku yaptırımlarının haklı ve ölçülü olması gerekir. Çünkü ancak haklı ve suçun ağırlığıyla orantılı bir yaptırım ile suç işleyen kişinin bu fiilinden pişmanlık duyması sağlanabilir ve yeniden topluma kazandırılması söz konusu olabilir. Yine bireylerin hukuka olan güvenlerinin pekişmesi ve cezanın caydırıcılık etkisinin doğru biçimde gösterilebilmesi için de ceza hukukunun temel ilkelerinden olan oranlılık ilkesine uymak gerekir. Madde ile bu hususa ceza kanunda açıkça yer verilerek, ceza kanunun adaletçi bir karaktere sahip olduğu da vurgulanmak istenmiştir.

Geçmişte ve günümüzde, insanın ırk, din, düşünce veya cinsiyeti nedeniyle uğradığı haksız muamelelerin önlenmesi, insanlık camiasının temel uğraşlarındandır. Ceza hukuku araçlarıyla yapılan ayrımcılık ise insana yönelik yapılan en zalimane uygulamalardan biridir. Özellikle totaliter rejimlerdeki ayırımcılığın ortaya çıkardığı felaketler insanlık tarihinde unutulamayacak acı izler bırakmıştır. İşte bu nedenlerledir ki insan haklarıyla ilgili uluslararası sözleşmelerde ve Anayasamızda ifade edilen eşitlik ilkesine yer verilerek, ceza kanununun insancıl niteliğe sahip olduğuna da işaret edilmektedir. Ceza kanunlarının düzenlenmesinde ve uygulanmasında bireyler arasında herhangi bir sebeple ayırım yapılmamasının ifade edilmesi, aynı zamanda hukuk devletinin özünü oluşturan insan onurunun korunmasının ceza kanununda da temel değer olarak benimsenmesi anlamına gelmektedir."

61. maddenin gerekçesinin ilgili bölümü ise şöyledir;

" Maddede cezanın belirlenmesinde izlenecek yöntem düzenlenmiştir. Birinci fıkrada, temel cezanın belirlenmesinde hangi hususların göz önünde bulundurulacağı bentler hâlinde gösterilmiştir.

Maddenin birinci fıkrasında temel cezanın belirlenmesinde göz önünde bulundurulacak hususlardan bazıları, özel suç tanımlarında cezanın artırılmasını veya azaltılmasını gerektiren nitelikli unsurlar olarak belirlenmiş olabilir. Bu durumda, söz konusu nitelikli unsurlar, birinci fıkraya göre temel cezanın belirlenmesinde dikkate alınmayacaktır. Bu düşüncelerle, maddenin ikinci fıkrasında mükerrer değerlendirme yasağı vurgulanmıştır..."

Cezanın belirlenmesine ilişkin ilke ve kriterler TCK'nın 3. ve 61. maddelerinde düzenlenmiştir. Anılan maddelerin sarahati, gerekçeleri ile kanunun tamamına hakim üç temel ilkeden (kusur ilkesi, hukuk devleti ilkesi, hümanizm ilkesi) müteşekkil felsefesine uygun bir cezanın belirlenmesi, hiç şüphesiz yargılama ile ulaşılmak istenen amaç bakımından en önemli aşamayı oluşturmaktadır. Kurulacak ceza hükmünün; bozulan kamu düzeni ve mağdurun ihlal edilen hakkı

ile sanığın işlediği haksızlığın karşılığını görmesi ve fakat yeniden topluma kazandırılması zarureti arasında, adil ve hakkaniyete uygun bir dengenin (yeniden) tesis edilmesinin en etkili argümanı olması çağdaş yaptırım teorisinin temel amacıdır. Bu yönüyle hüküm kurmak, ruhu/içeriği itibarıyla hukukçu bilgeliği, üslubu ve gerekçesi itibarıyla da sanatçı hassasiyeti gerektiren bir yargılama işlemidir.

Adalet Komisyonu Raporu'nda, "suç işleyen insanın yeniden sosyalleştirilmesi ve toplumsal sorumluluğa sahip bir birey durumuna getirilmesi" olarak ifade edilen hümanizm ilkesi, yargılamanın konusunun insan değil, tipe uyduğu iddia edilen kusurlu ve özgür iradeye dayanan insan davranışı olduğunu hatırlatır. Bunun doğrudan sonucu şudur: Demokratik hukuk devletinde sanık işlediği suç nedeniyle cezalandırılmalı, insan olması itibarıyla toplumsal onuru korunmalıdır. (doktrindeki bir esere atıf)

Hâkim, yargılamanın sonunda maddi vakıaya dair sorunu çözmüş, sanığın eyleminin hukuk karşısındaki konumunu tayin etmiş, bu cümleden olarak; suç teşkil ettiği neticesine ulaşmış ve suçun vasfını da tespit etmiş ise temel cezayı belirleme aşamasına ulaşmış olacaktır.

TCK'da suçlar için çoğunlukla sabit cezalar öngörülmemiş, alt ve üst sınırlar gösterilerek bu sınırlar arasından hâkime temel cezayı belirleme yetkisi verilmiştir. Basamaklı ceza öngören suçlarda, iki sınır arasında cezayı belirleme konusundaki takdir yetkisi her somut olayın özelliğine göre kanunun genel amacı ve felsefesi gözetilerek TCK'nın 61. maddesinde sıralanan ölçütlere göre kullanılmalıdır (doktrindeki bir esere atıf).

Kanun vazıı, temel cezanın belirlenmesi hususunda hâkime, geniş bir takdir hakkı tanımıştır. Hâkim bu yetkisini, suçun işleniş biçimi, işlenmesinde kullanılan araçlar, işlendiği zaman ve yer, suç konusunun önem ve değeri, meydana gelen zarar veya tehlikenin ağırlığı, failin kast veya taksire dayalı kusurunun ağırlığı, failin güttüğü amaç ve saiki kriterlerini esas alarak kullanacaktır. Ancak normun öngördüğü bu kriterlerin genel geçer tekrarı ile yetinilemez. Bu kriterlerden somut olayla ilgili olan(lar), suçun yapısı ve özellikleri de gözetilerek belirlenmeli, olay ve sanığa özgülenerek olgusal temelleri de gösterilmelidir.

B. Somut Olayda Hukuki Değerlendirme

Bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasını gerektiren kasten yaralama suçundan sanık hakkında temel ceza iki yıl olarak tayin edilmiştir. Yerel Mahkemece alt sınırdan ayrılma gerekçesi olarak hüküm fıkrasında suçun işleniş biçiminin, meydana gelen zararın, suçun konusunun önem ve değeri ile failin güttüğü amacın; gerekçe bölümünde ise sanıktaki suç kastının yoğunluğunun, olaydaki kişi sayısının ve kullanılan silahların dikkate alındığı belirtilmiş ise de hüküm fıkrasındaki gerekçelerin genel nitelikte olması ve somut olaya özgülenmemesi, gerekçe bölümünde ise olaydaki kişi sayısı ile kullanılan silahların dikkate alındığının belirtilmesine rağmen, iddianamede sanığın mağdurun bacaklarına sopayla vurmak suretiyle yaraladığı iddiasıyla yalnızca sanık hakkında kamu davası açılmış olması karşısında, Yerel Mahkemenin cezayı teşdiden belirleme gerekçelerinin, oluşa uygun, olaya özgülenmiş ve olgusal temellere dayanan yeterli ve kendi içinde tutarlı olmadığı kabul edilmelidir.

Bu itibarla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının bu uyuşmazlığa ilişkin kısmının kabulüne karar vermek gerekmiştir.

3- Haksız tahrik hükmünün uygulanma şartlarının oluşmadığına yönelik gerekçenin yasal ve yeterli olup olmadığı;

Ayrıntıları Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 19.11.2025 tarihli ve 118-479, 15.10.2025 tarihli ve 363-407, 01.10.2025 tarihli ve 44-366 sayılı içtihadı ile diğer müstakar kararlarında açıklandığı üzere ile haksız tahrik hükmünün uygulanabilmesi için;

a) Tahriki oluşturan haksız bir fiil bulunmalı,

b) Fail öfke veya şiddetli elemin etkisi altında kalmalı,

c) Failin işlediği suç bu ruhsal durumunun tepkisi olmalı,

d) Haksız tahrik teşkil eden eylem mağdurdan sadır olmalıdır.

01.06.2005 tarihinde yürürlüğe giren TCK'da, 765 sayılı Kanun'da yer alan ağır – hafif tahrik ayırımına son verilerek; tahriki oluşturan eylem, somut olayın özelliklerine göre hâkim tarafından değerlendirilip, sanığın iradesine etkisi göz önünde bulundurulmak suretiyle, maddede gösterilen iki sınır arasında belirlenen oranda cezasından indirim yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Haksız tahrik hükmünün uygulanabilmesi açısından, failin suçu ilk haksız fiilin doğurduğu öfke veya şiddetli elemin etkisiyle işleyip işlememesi önemlidir. Mağdur ya da ölenden gelen haksız hareketin psikolojik etkisinin devam ettiğinin kabulünde zorunluluk bulunan hâllerde, haksız tahrik hükmünün uygulanması gerekmektedir.

B. Somut Olayda Hukuki Nitelendirme

Olay ve olgular bölümünde ayrıntılı anlatıldığı üzere suç tarihinde mağdurların sanığa yönelik "Biz kimseden özür dilemeyiz, siktirin gidin buradan, akacak kan başta durmaz." şeklinde sözler söylemek suretiyle tehdit ve hakaret suçlarını işledikleri, daha sonra saat 21.00 sıralarında sanığın elinde sallama tabir edilen bir bıçak olduğu hâlde "Bu dükkandan kimse sağ çıkmayacak!" diyerek mağdurları tehdit ettiği ve sopa ile mağdur ...'ın bacaklarına vurmak sureti ile yaraladığı iddiasıyla kamu davası açıldığı, yapılan yargılama sonucunda mağdurlar hakkında hakaret suçundan şikâyetten vazgeçilmesi nedeniyle düşme, tehdit suçundan ise kasıt yokluğundan beraat kararları verildiği, kararın hüküm kısmında sanığın suçu kabul etmemesi nedeniyle hakkında haksız tahrik hükümlerinin uygulanmadığı belirtilirken, gerekçe kısmında ise mağdur ...'ın sanığa yönelik haksız bir eyleminin bulunmadığından bahisle haksız tahrik hükümlerinin uygulanmadığının yazıldığı, mağdur ...'in olay günü mağdur ...'ın "Akacak kan başta durmaz." şeklinde söz söylediğini beyan ettiği, tanık ...'in olay günü mağdurların "Biz kimseden özür dilemeyiz, akacak kan damarda durmaz, siktirin gidin iş yerimden." diyerek kendilerini iş yerinden kovduklarını ifade ettiği, mağdur ...'ın da "Akacaksa kanımız başta durmaz, akar." dediğini kabul ettiği anlaşılan olayda; sanığın suçu kabul etmemesinin haksız tahrik hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmemesi, ayrıca iddianamede mağdurlar tarafından söylendiği belirtilen sözlerin neden haksız tahrik nedeni olarak kabul edilmediği hususunda bir değerlendirme yapılmaması karşısında, mahkeme gerekçesinin bu

yönüyle Anayasa'nın 141. maddesi ile CMK'nın 34, 2 30... . maddelerinde öngörülen gerekçelendirme yükümlülüğünü karşılamadığı kabul edilmelidir.

Bu itibarla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının bu uyuşmazlığa ilişkin kısmının da kabulüne karar vermek gerekmiştir.

Ulaşılan bu sonuç karşısında, haksız tahrik hükmünün uygulanma koşullarının bulunup bulunmadığına dair uyuşmazlık konusu değerlendirilmemiştir.

Her üç uyuşmazlık konusu yönünden de çoğunluk görüşüne katılmayan iki Ceza Genel Kurulu Üyesi ise; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının reddine karar verilmesi gerektiği düşüncesiyle karşı oy kullanmışlardır.

VI. KARAR

Açıklanan nedenlerle;

1- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının KABULÜNE,

2- Yargıtay 6. Ceza Dairesinin 24.03.2025 tarihli ve 20621-3389 sayılı onama kararının KALDIRILMASINA,

3- Antalya 9. Asliye Ceza Mahkemesinin 10.07.2023 tarihli ve 66-558 sayılı mahkûmiyet hükümlerinin, sanık hakkında tehdit suçundan kurulan mahkûmiyet hükmüne, kasten yaralama suçundan alt sınırdan ayrılma nedenine ve her iki suç yönünden de haksız tahrik hükmünün uygulanma şartlarının oluşmadığına yönelik gerekçelerinin yasal ve yeterli olmadığının gözetilmemesi isabetsizliğinden diğer yönleri incelenmeksizin BOZULMASINA,

4- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının kabul edilerek, Özel Dairenin onama kararının kaldırılıp Yerel Mahkeme kararının bozulması nedeniyle, tehdit ve kasten yaralama suçlarına ilişkin cezaların İNFAZLARININ DURDURULMASINA ve müsnet suçlardan sanığın cezaevine alınmış olması hâlinde TAHLİYESİNE, başka bir suçtan hükümlü veya tutuklu olmadığı takdirde derhâl salıverilmesi için YAZI YAZILMASINA,

5- Dosyanın, mahalline gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 01.07.2026 tarihinde oy çokluğuyla karar verildi.